

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensi[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

D[omi]nica secunda de effectibus gratie dei. sermo. iij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

Dominica II. aduentus

as cōplebo in eis: cōsumen famē: et deus
rabunt eos aues mortuū amarissimō.
Octaua plaga fuit locustarū. Ero. x.
Ecce hi hypocritarū multiplicatio. Hec
plaga iam incepit in christianitate. Hypo-
crite cōgrue significant per locustas: qz
locuste volantes ostendunt se aues esse: cu
nō sint aues: immo statim descendunt ad ter-
ram. Si hypocrite per exterioza opera et
verba ostendunt se esse personas devotas et
cōtemplatiwas cum non sint: sed statim
descendunt ad terram: qz nihil appetunt nisi
terrena: sicut sunt religiosi portantes ha-
bitum exterius religionis: qz quem signifi-
cat scritura interior: cum in interiori sint
nequissimi/supbi/inuidi/auari/luxuriosi/
detractores honorū. Sic clerici/sic princi-
pes/sic plati/sic totus mundi est plen⁹ by
pocritis. Tales ergo sunt rānḡ arbores in
fructuose apte ad incendium eternum. Noz
ta figuraz de fico cui maledixit domin⁹.
Darth. xxi. Ideo christ⁹. Attēdite a falso
sophetis qz veniunt ad vos in vesti. ouiu
intrin. aut sunt lupi rapaces. A fructibus
eorum cognoscetis eos. Dat. vii. **A**ho
na plaga fuit tenebrarū p triduū: in tm qz
nullus poterat se mouere de loco suo rc.
Ero. x. Ecce hic obscuritas scismatis qz
duravit p triduū: qz erant tres quorū dñs
beber dicebat se esse papam: et cum quolibet
erant magni magistri/z doctores/principes/
plati: et tanta erat tenebrisostas qz nō
poterat discerni quis eorum esset ver⁹ pa-
pa: nec alii poterat se mouere d loco suo
quia qlibet beneficiar⁹ ab uno papa: non
curabat se mouere ab illo: et sic fecisset si
fuerit beneficiar⁹ ab alio. **D**eicta plaga
fuit percussio primogenitor⁹ ab angelo ex-
terminata. Ero. xv. Ecce hic ultima plaga
qua habitura est ecclesia christianorū
subuersorū ab antichr̄to: qz figurat pangeliū
exterminatorēz: qz percutiet primogenita
christianorū. s. pncipes: ex parte quoqz fieri
pionariōes ptra ch̄m et p̄gine Marī
rc. Et postea statim sequeat destrutio fili-
naliū mudi. De hoc dicit apollo⁹. Dicit
ter illis deus operatiōes erroris ut credat
mendacijs: ut iudicent oēs qui non credi-
derunt veritati: sed p̄seferunt int̄q̄tati. ij.
Tert. ij. Nota. Dicit. Dices tu. Nūqđ
deus mittet antichr̄m: Ibi. In p̄cussione

antichr̄ti sūt duo considerāda. Primo cul-
pa et malitia antichr̄ti, et quatu ad hoc non
mitter deus ipm: sed p̄mitte sic oia mala
culpe. Secundo est considerare penā de ce p̄ni-
tēnū maloz christianoz. Et qntū ad hoc
deus mittet antichr̄tu. zc. Da exempluz
de passiōe ch̄m cui⁹ deus fuit causa ex p̄e
passiōis: sed nō fuit causa ex p̄e actiois.
Unde p̄lus. Actio dispoluit / passio gra-
ta fuit. Cū ergo iādi est qz fuit nona pla-
ga. Pz qz statim venier deces. angelis: id
est antichr̄ti peccantis. Et sic patet quod
tūc thema. **N**ox. l. hui⁹ mundi p̄cessit.
Dies aut̄. s. paradisi appropinq̄bit. s. his qz
bene sūt dispositi. Remediū ergo habem⁹
quod dicit ep̄la. Abijam⁹ ergo opera te
nebrarū zc. Deo gratias. Amen.

Domica. II. de aduentu de effecti-
bus gracie dei iustificantis.
Sermo. III.

Citote quoniam

Sam prope est regnū dei. L. xxj.
Dico supra p̄xia dñica: de p̄mo
ch̄t aduentu. s. p̄ incarnatione in ventre
p̄ginali. Nūc seque p̄dicare de secō adue-
ntu. s. p̄ iustificatione in mente humanali.
In p̄mo siquidē aduentu venit ch̄s rāq̄
mister: ut dicit̄ ē. s. In isto aut̄ secō adue-
ntu: ut hospes et soci⁹ habitas in domo mens-
ne: et ut lux illuminas domū. **I**ō de isto
aduentu loquens p̄pha dīc. Surge illuminare
hierusalē: qz venit lumen tuum: et glā dñi
super te orta est. **E**sa. lx. Salutefirgo rc.
Pro declaratiōe thematis et introductio-
ne materie nostre: notandum qz peccatum
mortale facit hoīem multum distare a re-
gno dei sicut ab ipso decoutra illud. **L**on-
ge est dñs ab lmp̄js. Proverb. xv. Et. ps.
cxvij. Longe a p̄cōrib⁹ salus. **O**d intelli-
ge nō per distantia localē: qz sic nū il est
xp̄inqui⁹ cuiuscūz creature qz ipse deus qz
est in oīb̄ creaturis p̄ficitiam: p̄ficitiam
et potentiam: quia oia habent esse per ipm:
videntur ab ipso: et subiectūt ip̄sū iuxta
illud. **L**elū et terrā ego impleo dicit dñs.
Hiere. xxiij. ps. cxxyij. Quo ibi a spiritu
tu tuo qz qz a facie tua fugiā. Si abscidero

In celū tu illū es r̄c. Petōres ergo non dī ad rōnē naturālē. Ratio est ista: qz naturā stat a deo locat/sed distātia formalis. Sic liter q̄libet res cōposita ex materia et for-
da exēplū de albo et nigro: licer simul stet ēt valde distat: qz nō est quentio lucis ad q̄ est in potētia ad plures formas. Nam tenebras fin Tho. Naz dē est lux: petōr tenebre, et lux in tenebris luce, et tene, eaꝝ tia nisi ad formā suā: q̄uis hec regula pos-
nō copie, p̄tōr īnīus: petōr īnīus
stus, dē est bonus: petōr īnīus h̄mō est malus. dē est sapiēs: petōr sculē. dē est pius: petōr īm̄pi. et si de alijs. Distant ḡ tur sub rōne potētialitatis quā h̄m̄. Sed p̄tōr īm̄pi īt̄. et si de alijs. Distant ḡ q̄ nō reducant ad nibilū: est rōne ac̄t̄ seu dēt̄. Sed q̄n ch̄is dēt̄ et hō p̄ grām venit ad petōrē: qz lit ab eo oēs cōtrarierates q̄s petōr̄ babel adat deū. Et q̄z cōtrarierates sive oppo-
sitiones ille erāt cauſa ppter quā petōr̄ dī stabat a deo et regno deū. Ideo hō tūc sit p̄t̄. q̄n p̄t̄ īm̄pi et q̄n vñf deo: et ligas cuius ex q̄t̄ uoz elemētis/resolveunt ī ipsa quat
fune charitatis. i. Jo. iii. Deus charitas est: et q̄ manet in charitate/ in deo manet
2 dēt̄ ī eo. Ite. i. Lop. ii. Recitatis quā
repliū det efficiēt̄ vos: et sp̄s det habitabili-
tate ī vos. De istis dicit thema. Scitote qm̄
ppē r̄c. Taliib⁹ em̄ est p̄ regno deū: qz re
gū det habitabili ī eis p̄ sp̄em et gratiā.
Secūda est virtutū īflū
Tertia est spiritualis cōsolatio
Quarta est perseuerātia finalis
Quinta est gloria ūpernalis.

Prima est peccato et purgatio
Secūda est virtutū īflū
Tertia est spiritualis cōsolatio
Quarta est perseuerātia finalis
Quinta est gloria ūpernalis.

Prima est veilitas r̄c. Null⁹ em̄ homo p̄t̄ extre de petōr̄/nisi p̄ gratiā ch̄is. Ro. ii. Justificari gratis p̄ gratiā ip̄l⁹. Pōt̄ em̄ bñ per suā p̄t̄ēt̄ naturālē cadere ī petōr̄: sed relurgere nō p̄t̄ per sua natura-
lia/nisi ch̄is aduenies porrigas sibi manū et ip̄m erigas. Et p̄ hoc clari intelligendo et firmi⁹ p̄bando nota rōne: auctoritatē: et exēplū. Ratio est triplex: sc̄z naturalis/ seu physicalis/theologicalis: et legalis. Naru-
talis ponit̄, imēdiate. Ratio p̄o legalis ponit̄, i. in additione/que incipit. Et talia ratio: q̄ est legalis r̄c. Ratio p̄o theologali-
calis q̄ est sc̄da. dicēda est illa quā sc̄ps ī sermonib⁹ de petōr̄ ī genere. ar. iij. ser. xij. Ubi agit de remedib⁹ peti mortalis q̄ntū

ad liter q̄libet res cōposita ex materia et for-
da et loquo de materia inferior̄ corpor̄

q̄ est in potētia ad plures formas. Nam
materia superior̄ corpor̄ nō est in potē-
tia nisi ad formā suā: q̄uis hec regula pos-

si erāt intelligit in corporib⁹ celestib⁹ et in
angelis: q̄ suā materiā ad nibilū reduci-

tur sub rōne potētialitatis quā h̄m̄. Sed
q̄ nō reducant ad nibilū: est rōne ac̄t̄ seu

dēt̄. Sed q̄n ch̄is dēt̄ et hō p̄ grām venit ad petōr̄: qz

rū. ut nota Tho. in. iij. sen. vi. vi. q. j. art. i.

Et scripsi post festū trinita. ser. xlv. ī in-

troitu: redit ad suū principiū materialē/

vñ formata est. vt p̄t̄ primo celi et mūdi-

Ubi videm? q̄ oia corruptibilis cōposita

ex q̄t̄ uoz elemētis/resolveunt ī ipsa quat

fune charitatis. i. Jo. iii. Deus charitas

est: et q̄ manet in charitate/ in deo manet

naturā suā. Sicut de lapido quē tenet in

2 dēt̄ ī eo. Ite. i. Lop. ii. Recitatis quā

manū: si ip̄m dimittere/ naturalis descendē-

reter. Ignis ascendit. Sic et bestie forma-

te de terra/naturalis ad terrā reducūtur.

ppe r̄c. Taliib⁹ em̄ est p̄ regno deū: qz re

Alchoritas. Luncta subiacēt vanitati et

gū det habitabili ī eis p̄ sp̄em et gratiā.

Ubi Luce. xvi. Regnū det intra vos est.

P̄t̄ thema. Videamus ergo magis distin-

cte/quot virilitates p̄fert ch̄is anie: qñ ve-

ad corpus de terra. Formantū q̄if deo ho-

nit ad eaz p̄ gratiā iustificantē: quā vocat

minē de limo terre Ben. iij. et iō ad terram

theologiū ch̄is faciēt̄. Ubi nota: q̄ ch̄is

habet reuerti q̄ntū ad corpus Ben. iij. In

sudore vule? tui vesceris pane tuo/donec

reuertaris ī terrā de qua afflāptus es:

q̄ puluis es et ī puluerē reuertes. Quā

tum yo ad aiam: q̄ est subiectū ḡf vel pec-

cati: non possumus dicere q̄ sit p̄ducta de

terra/nec de alio elemētō/nec de materia

celi: q̄ ania humana est supra oēm p̄portū

onē materie corporalit̄: nec sumit̄ de mate-

ria potētia sed est creata de nibilo. q̄ na-

turaliter ad nibilū redit. si ad petōr̄ et defe-

ctū: q̄ petōr̄ dicit nibil: q̄ est p̄uatio recti-

tudinis. Joan. i. Sine me factū est nihil.

Glo. i. petōr̄. Ubi ad peccātū nō indiget

ingrō: et er hac rōne peccare est adeo natu-

rale ipsi homini/ q̄ nullus vñq̄ hō fuit a

petōr̄ exempl̄/pter ch̄is et virginē. i. Jo.

i. Si dixerim⁹ q̄ petōr̄ nō habemus: ipsi

nos seducim⁹/et veritas in nobis nō est.

Hac rationē ponit Aug. xiiij. de ciui. deci-

ca. xij. vbi sic dicit. Ubi natura sit ex eo: h̄z

q̄ a dō facta est. Ut aut̄ ab eo qđ deficitat

est ex hoc q̄ de nibilo facta est. Nec sic defi-

Dominica. II. Aduentus

cit hō/ ut dīno nihil eis; sed vt inclinatus ad seipm minus esset q̄ erat: cū ei q̄ sumis me est inhērebat Hec ille. Non ergo indiger hō mago seu adiutorio alieno ad pecundū: sed ad resurgendū a peccato ad gratiā nō pōt anima de se. Si enim fūsset creatura vel producta de gratia: p se rediret ad gloriam naturaliter. Si de materia celi esset anima ad celum rediret. sed q̄a crea ea est de nihilō per se redit ad nihilū. Et ideo pōt peccare q̄ se sed nō pōt refurgere a peccato; nec veniū cōsequi p se. Et sic p̄ ratio natura lis. Est et alia ratio q̄ dīc legalis. Nam q̄ peccatum dīus offendit. Offensa autē nō remitterit nisi animo offendit sit placat. Ani mus autē offendit in voluntate ipsi offendit. Sed em in leges nullus cogitare de iure ci vili remittere offendit: iūlā: immo potest accusare in iudicio/ vel agere contra inui riantē: q̄ nemini facit iniuria qui suo yti tur iure. Non est ergo in p̄tate offendit: offendit remittere sed in voluntate potestate offendit. vñ q̄ dīus offendit est in dei voluntate p̄stare veniā: et nō in p̄tate peccantū/ offenditū. Ps. H̄is vir cui nō imputavit dīs peccata te. Sed et ipsi virtutis infuso: et qm̄ fin p̄m Principiū est dimidiū tortus: et fin cōmūnē docto p̄fniā. Virtutes sunt co nece saltem q̄ ad habitū. Si fidē habuerit homo: cū sit substāta. I. fundamētū rerū sperandarū fin aplin̄ ergo habebit omnē virtutē. Sed oportet hac fidē esse charitate informata: hec em̄ sola fides est. Licet credat in christū/ nō equivoce. Sic ut hō mortuus dīc homo sic dī/ fides sine charitate mortua est. Iaco. v. Fides sine operibus mortua est. Et apls Gal. v. Opera tur autē fides per charitatem: sic nec spes sed plumpatio/ nec caritas/ nec aliqua dīus cardinalis. Sed postq̄ ch̄s venit in mē tem humānā p̄ gratiā: dīs virtutes infunduntur in ea: tā virtutes theologice q̄ sunt tres: q̄ cardinales q̄ sunt q̄truoꝝ principia les: et etiā dona spūlancēt q̄ sunt septem. Et ratio est: q̄ vbi est p̄nceps ibi oportet q̄ sint et famili. Princeps autē et dīs virtutū est ch̄s. Ps. Quis est iste rex glorie. Dīs virtutū ipse est rex glorie. Itē. Dīs virtutū beatus hō qui sperat in te. Jō debet se quilibet p̄parare ad ch̄m recipe in

hoc tpe: sicut parat se hō et domū suam ad accipiendo regē. Jō apls. Ecce nūc rōps acceptabiles: ecce nūc dies salutis. Unū de ch̄m scribit Luč. q̄vis turba quereret eū tagere: q̄ virtus de illo exibat et sanabat dīs. Luč. vi. Di historiā de nullere que tergit similitudē vestimentū ēt flanata est a flū sanguinis quē passū fuerat. xii. annis Mar. ix. Jō ch̄s intrās in animā habitat ibi cū omīb̄ virtutib̄. Sicut lux intrās in camerā illuminat dīs parietes cas̄ mere: sic et ch̄s qui est lux. Jo. i. Erat lux vera et illuminat dīs poterias anime. Nā illuminat intellectū et yterā fidē et pruden tiā/ et sapientiā. Voluntate per charitatem et iustitiam. Fracibile et fortitudine et spes: Locupelibile et rēperantia. Corpus per castitatem. Etēra mētia per honestatē. Als nō posset ibi habitare christus nō dīs mētia esset ornata virtutib̄. Etēra uirtutis est spūalis cōsolatio: q̄ ch̄s venit ad illuminandū animā q̄nta sit dulce do/ quāta sit pax sentiri p̄t dīc non pōt. Bene sentiebat ille q̄ dicebat. Quādam gna mētūdo dulcedētis tue dīe quā ab iocōdīti tūmētib̄ te et c̄. ps. Nō abscodisti: q̄ nō videferrius sed sentis inter. De hoc habet figura Dan. viii. Quādo Da niel fuit positus in lacu septe leonū ex maloz̄ suggestione et accusatiōe: inter q̄s leo nes fuit sex diebus nō manducas neq̄ bēb̄/ s̄orabat. Abacuch vero p̄pheta erat in iudea. Dic quō p̄ angelū p̄st portatus ad locū vbi Daniel erat: et exclamauit dīcens. Daniel fuit dei rolle p̄zandus quod misit tibi deus. Nota significat hūius figure: quia omnia in figura cōtingebant illis. ut dīc apls. j. Lōz. x. Daniel amicus dei significat persona deuotā. Lacus leo nū est iste mundus in quo sunt septē leones prompti ad deuorandū. I. septe demones qui deuorant animas hominū per se p̄tē peccata mortalia: quia quodlibet peccatū mortale habet demone suū. Surgibat haber leuiatā. Quarūgā māmona. Luxuria almodoeum. Inuidia belzebub. Gula belfegor. Ira baalberuth. Accidit astarrot. Isti autē querunt deuorare bonas personas. Inter quos leones stat persona deuota sex diebus. i. sex etatis yte homīnis/ quia sunt septē etates homīs: sed in pri-

ma erat homo nō timeret hos leones. Prī
ma etas est infātia. In ista vt dixi non ti
met leones: q; puerilis etas excusat a pec
cato: quia quicq; videt ignorat. vt dicit
textus in l. vñica. L. de sal. mo. Ibi. Quia
etas corū quid videat ignorat. Secunda
est pueritia, et in hac timeret leones: q; ista
etas plena est delictis ppter delictum car
nis: vt dicit textus. c. i. de deliciis. pue. Terti
a est adolescentia. Quarta est iuuentus.
Quinta virilitas. Sexta senectus. Septi
ma decrepitas. Iste ergo sex ultime etas
sunt periculose: quia homo stat inter
leones vt dixi. sed deus de terra promissio
nis que est terra iuuentū mitit pāndū
solatōis Daniels. i. deuote persone per
Abacuch: qui interpretat luctator fortis
et significat christū qui luctauit cōtra mo
rem/ et diabolum/ et mundū/ et vicit. Ps.
Quis est iste rex glorie? Dominus fortis et
potēs: dominus potēs in pēlō. Itē Apoc.
v. Tūc itē de tribu iuda. Ideo David.
Sed mūltitudinē inq̄ doloꝝ meorū in
corde meo: solatōes tue letificauit ant
mā meā. Iō dicit ipse. Ecce sto ad ostiū
et pulso. Si quis audierit vocē meā et ape
ruerit mihi ūanā: intrabo ad illum et eſ
nabo cum illo/ et ipse mecum. Apocal. iii.
Sūltate ergo et videat quoniam suavis est
domini. Beatus vir qui sperat in eo Ps.
Quarta utilitas est plenarīa finalis:
quia quantūcunq; homo exierit de pecca
to et agat bonā vitam: nihilominus nō po
test se in illa cōseruare nisi per gratiā chri
stī: in qua nō solum nō potest nō homo
consequi peccati remissionem: verumetiā
nec potest se p̄sideruare a peccatis futu
ris. Et hoc est approbatū per sanctā ecclē
siā: sicut habet in decretis de conse. dist.
iii. circa finez in tribus ultimis capitulis
ipsius distinctionis. in quorū primo sic di
citur. Placuit vt quicq; dixerit gratiaꝝ
dei: quia iustificamur per Jesum chrm̄ do
minū nostrū ad solaz remissionē peccat
orum valere que iam cōmissa sunt: et nō
erit ad adiutoriū vt non cōmitrātur/ ana
themā sit. Item in c. sequenti sic dicitur.
Quisquis dixerit grām dei p̄ Jesum chri
stum dominū nostrū: propter hoc tantū
nos adiūuare ad non peccandū: quia per
ipsum nobis reuelat et aperitur intelligen
tia mandatorū: vt sciamus quid appetere/
quid vitare vñeam? aut valeamus: non
autē per illam nobis prestari: vt quod fa
ciendū cognouerimus etiā facere debeam
us aut valeamus/ anathema sit. Item in
sequenti. c. sic dicitur. Placuit vt quicq;
dixerit nobis ideo gratiā iustificatiōis da
ri: vt quod facere per liberū arbitriū iu
bemur/ facilius possum⁹ implere per gra
tiam: tanq; si gratia nō daretur. nō quidē
facile sed tamē possimus etiā sine illa ad
implere mādata diuina/ anathema sit. Et
sumūtur tria capitula ex concilio milieutis
tano. Qui interfuit Augustinus et Ansel
mus. Romane ecclēsie legatus contra pe
lagianos. Ratio autē quare homo quan
tūcunq; exierit de peccato et agat peniten
tiā: nihilominus nō potest in illa se pre
seruare nisi p̄ gratiā christi/ est triplex. Pri
ma est ex parte anime. Secunda sumūtur ex
parte corporis. Tertia ex parte exteriori
rationis. Ex parte quicq; anime est: quia
remaneret libertas arbitrii. Gratiā em̄ lī
cet informare: non tamē tollit libertatē ar
bitrii ad peccandū/ nisi sit perfecta ex pri
us uilegio speciali: sicut fuit in beata virgine
et in apostolis. qui postea receperunt ipm̄
sanctū non potuerunt peccare mortaliter
Sicut tenet doctores. Sed regularis con
trarium. Unde et multi ppter hoc cōceder
unt a gratia. Sicut fuit Adam/ David/
et Judas: tamē egerūt penitentia: sed Ju
das nō. Et si hodie multi sunt qui faciūt
cursum alii: qui p̄ay viciāt. Unū dicebat
David. Alii qđ dñe adiūuist me: paulom̄
nus habitasset in inferno anima mea. Si
dicebam motus est pes me⁹: misericordia tua
dñe adiūuabit me. Et ideo homo ad p̄se
uerandū indiger auxilio chri. Sed a ratio
sumūt ex parte carnis ppter fomitē: qui re
manet in carne: qđ peccatū quicq; origina
le transit rearu per baptismū: sed remanet
actu: qđ fomes seu cōcupiscentia remanet
etia cū gratia: qđ semper inclinavit hominē
ad peccandū. Et ex hoc insurgit in hominē
ne magnū spirituale bellum: ppter qđ dñe
cebat apostolus. Lōdelectoꝝ legi dei ēm̄
interiore hominem. ideo autem alter
ram legem in membris meis repugnante
legi mentis mee/ et captiuantē me in lege
peccati: qđ est in membris meis. Infelix ego
b y

Dominica. II. aduentus

hō quis me liberabit de corpe mortis huius.
Ro. vii. et Gal. v. Caro cōcupisit ad
uerus sp̄m / sp̄is aduersus carnē. Hoc
enī sibi inuicem aduersantur nō queatq;
vultus illa faciat. Et pte vero tentatio
rō est: q; multe insurgit qdīle tentatio
nib; ad peccandū impellimur: nūc a dia
bolo nūc a mūdo / q; in psp̄is tentat p la
xuriā et vanā glāz. In aduersis p timore
et pusillanimitate. Propt̄ qd̄ chīz docuit
nos orare. Et ne nos inducas in tentatio
ne. Ihs et David dicebat. Misere mei
de⁹ qm̄ cōculauit me hō: tota die impus
gnās tribulauit me: cōculauerūt me mī
mīcī mei tota die: qm̄ mīlī bellātē aduer
sum me. Ab altitudine dīl nō tumebo rē.
Ps. lv. Dō necessariū est nobis auxiliū
chī ad pseuerāndū / et ad pseuerāntiā ha
bendā. Pro q; imētrando orat ecclēsiā di
cens. De⁹ q; nos in tātis periculis cōstītu
tos. p. huana sc̄is fragilitatē nō posse sub
sistere: da nobis salutē mētis et corpis / vt
ea q; p. pectat̄ nīs patimur et adiuuātē
vincamus. Per chīm dominū nostrū.
Quinta ueritas est glā supnalis: qā
nulla creatura ex puris naturalib; possit
gloriā cōsequi supnaturālē: nisi ḡa chāstī
adiuuet. Ro. vi. Ḡa dei vita eterna. De
q; vide Tho. j. q. q. iij. ar. q. Et pro inrelli
genda rōne dīcā vobis rōnez p. silitudinē
qā ponit ille magn̄ doctoz q; studiūt in
studio trinitatis. Ielus chīz Luce. xvij.
Pro cui⁹ intellectu notādū: q; si alioz ha
bet filiū legitimū et naturalē / et h̄z fūos
multos: post mortē ei⁹ heres oīm bonorū
est fili⁹ / nō aut̄ servi. Hoc est de iure ciuili.
Et pco. scriptura q; dī. Nō ei erit heres fi
li⁹ ancille cū filio libere Gen. xij. Gal. iij.
Dō ad ppositū. H̄z filiū et fūos. Fili⁹
ē chīz: et nos sum⁹ serui. Tū rōne creatio
nis: tū rōne redēptionis. Empti em sum⁹
p̄cio magno. Chīs ergo est heres vniuersal̄
salis Gal. iij. Qd̄ si fili⁹ et heres p deum.
Itē Heb. i. Multifaric multisq; modis
olim de⁹ loquēs pa. in p. no. di. Ists lo. est
no. si. que p̄st. here. vniuersor. p̄ que fe
cit et secula. Nos aut̄ hui nō possim⁹ herē
diratē gloriā petere q̄ntūcūq; deo diligē
tissime seruām. Un̄ dicit dīs Luce. xvij.
Quis aut̄ yestrū haber seruū arantē / aut
bōes pascentez. q; regreſſo de agro dicat

illi statim. Transi et recubē: et nō dīcat el:
para q; cenez et pēinge te et ministra mīb;
donec māducē et bibā. Et post hec tu mā
duabis et bibes. Numq; gratiā habeb illē
seruo: q; fecit q; ei impauera. Non puto
Sic et vos cuī feceris oīa q; pēcepta sunt
vobis dicite. Serui inutiles sumis. Qd̄
debūim⁹ facere / fecim⁹. Dō nō por̄ homo
petere a deo / nec cōsequi gloriā inīi et gra
tiā chīz: quā nāscimur cu ipse ventre dīs
gnat ad nos p gratiā iustificare. Dicam⁹
Ḡib. Dñe veni et nō tardare: relaxa fa
timora plebis tue istl. Deo grās amen.

Eadez dñica de renouatione
spirituali. Sermo. v.

¶ Eluz et terra

transibūt Lūc. xxj. Verbū ap
sūm ostēdit statū hui⁹ mundū
post dīc iudicij. De q; statū mō p̄dicabo
partim moraliter. Salutef primo virgo
Maria. Hoc verbū haber difficultate in
theologia. Ratio qz: inueniūt autorita
tes dicētes / q; celū et terra semp durabūt
cu tame theologia videat contrariū assert
re. Un̄ David loqns de celo/sole / et luna
et stellis dī. Statuit ea in eternū et in secu
lum seclū: p̄ceptū posuit et nō p̄terbit. ps.
clvij. Sūl̄ dicit Salomon de terra. Ge
neratio p̄terit/ generatio aduentus: terra
aut̄ in eternū stat Eclīs. j. Quare ergo di
cit thema. Celū et terra tē. Pater difficult
tas. Pro respōtione ergo notādū est: q; de
corporib; celestib; et elemētis possum⁹ lo
qui duplicit. Uno modo quantū ad sub
stantias essentiales. Alter modo quātū
ad qualitates / conditiones / et operationes
accidentales. Primo modo celū et ter
ra semp erunt quantū ad eoz substantiam
essentiale: quia itē celū et terra habuerint
principiū essendi per creationē: ramen nō
habebunt finē in duratione. Secundo
modo vero transibunt. s. quantū ad qual
itates accidentales / et recipient meliores
qualitates. Et pro declaratiōnē harū dua
rum p̄clusiōnū et etiā probatiōne nota tria
media. s. silitudinē / auctoritatē / rationē
Silūtudo est de tacea argentea antiq̄ ma-